

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ
ЦАРИНСКА УПРАВА

Архивски знак:	0105
Рок на чување:	30.03 2015 год.
Потпис,	

01.10.00.СТ.021.01

**СТРАТЕГИЈА
ЗА ИНТЕГРИТЕТ И БОРБА ПРОТИВ КОРУПЦИЈАТА ВО
ЦАРИНСКАТА УПРАВА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
2015-2018**

Март 2015

Историја на документ

Издание	Датум на издание	Опис	Дополнителни промени	
			Обид за промена	Променети страници/оддел/глави
1	2		3	5
01		Прво издание	/	/

Интегритетот е прашање од суштествено значење кој има влијание на легитимитетот и капацитетот за ефикасно исполнување на основната мисија и визија и затоа успешноста во справувањето со корупцијата, бескомпромисната и неселективна борба против овој вид криминал е апсолутен приоритет на Царинската управа на Република Македонија (во понатамошниот текст: Царинската управа).

Тргувајќи од определбата на Царинската управа за успешно спречување на корупцијата како цивилизациско зло кое го подрива и разградува општествениот систем, ги попречува и урива основните општествени вредности, ги злоупотребува институционалните капацитети во полза на нелегални цели и интереси, што воедно претставува и дел од стратешките Евроатлански цели и интереси на Република Македонија, а во согласност со препораките содржани во Ревидираната Аруша декларација, Царинската управа донесе

СТРАТЕГИЈА ЗА ИНТЕГРИТЕТ И БОРБА ПРОТИВ КОРУПЦИЈАТА ВО ЦАРИНСКАТА УПРАВА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА 2015-2018

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

1. Стратегијата за интегритет и борба против корупцијата во Царинската управа има за цел дефинирање на правците на јакнење на интегритетот, развивање на концепт на проактивни мерки за намалување на корупцијата и судирот на интереси во кои приоритет е превенцијата, а репресијата и понатаму да биде коректив против овие девијантни појави.
2. Интегритет е збир на позитивни однесувања кои го унапредуваат чесното и етичкото однесување во извршување на работите и работните задачи.

Поимот интегритет во себе ги вклучува индивидуалниот и институционалниот интегритет.

Индивидуалниот интегритет подразбира личен однос кон прашањата на корупција, судирот на интереси, јавниот интерес и способност да се изгради отпорност како сопствен начин на работа, отчетност и професионалност во извршување на надлежностите утврдени со законите и со другите прописи.

Институционалниот интегритет значи „отпорност кон корупција“ и подразбира воспоставен систем од политики, стандарди, механизми и процедури кои го

намалуваат ризикот од коруптивно однесување од страна на вработените, а воедно и ги мотивира кон чесен и професионален однос при извршување на службените должности.

3. Корупција во Царинската управа го подразбира:

- секое дејствие или пропуст кое вработениот ќе го стори при вршењето на својата должност, а за тоа како возврат да бара или прифаќа некаква корист, погодност, интерес за себе или за друго лице,
- злоупотреба на службената должност или пречекорување на законските овластувања со намера за прибавување на некаква корист за себе или за друг,
- секое директно или индиректно барање, примање, очекување, примање на ветување на материјална, нематеријална корист, погодност, предност или друг интерес од страна на вработен во Царинската управа, за себе или за некој друг со намера да изврши службено дејствие кое не смее да го изврши или не изврши службено дејствие кое е должен да го изврши, или пак за да изврши службено дејствие што е должен да го изврши или да не изврши службено дејствие кое не смее да го изврши и
- секоја услуга што е во спротивност со законските норми и е надвор од пропишаните постапки, направена со цел стекнување на корист, предност, погодност или интерес за себе или за друг.

4. Материјална или нематеријална корист, предност, погодност или интерес е секоја добивка без разлика на нејзината големина или вредност, како и секоја нефинансиска добивка, без разлика на нејзиниот вид, форма или содржина.

5. Индиректна инволвираност во корупцијата е случај во кои користа, предноста, погодноста или интересот се ветени, понудени, дадени, побарани, прифатени или очекувани преку терето лице, односно преку посредник.

II. СТРАТЕШКИ АКТИВНОСТИ

6. Стратегија за интегритет и борба против корупција во Царинската управа (во натамошниот текст: Стратегија) се темели на следните активности, кои во исто време претставуваат и водечки принципи, суштествени за интегритетот и сузбивањето на корупцијата:

- Владеење на правото,
- Јавност во работењето,
- Автоматизација на работните процеси,
- Етичко однесување на вработените,

- Јакнење на интегритетот на вработените,
- Зајакнување на ефикасноста и ефективноста во работата на организационите единици во Царинската управа,
- Обуки и професионален развој,
- Вработување, селекција и унапредување,
- Креирање на правичен систем на плати и наградување на вработените во Царинската управа,
- Стратешко прераспоредување и ротација и на вработените,
- Морална и организациска култура,
- Надлежност и одговорност на менаџментот,
- Развивање на системи на само-проценка на високо ризични процеси,
- Спречување на судирот на интереси при преземањето на службени дејствија,
- Односи со другите учесници во царинската постапка,
- Унапредување на работната средина,
- Зајакнување на меѓуинституционалната соработка во борба против корупцијата и криминалот и
- Целосна имплементација на Државните програми за превенција и репресија на корупцијата и на појавата на судир на интереси.

II. 1 ВЛАДЕЕЊЕ НА ПРАВОТО

7. Владеењето на правото значи постапување на вработените во Царинската управа согласно Уставот и законите, подзаконските прописи на Царинската управа, како и ратификуваните меѓународни договори и Ревидираната Аруша декларација.
8. Со цел да се обезбеди владеење на правото, Царинскиот закон, Законот за Царинската управа и другите закони кои ја регулираат царинската и друга материја, подзаконските акти, административните упатства и постапки, треба да бидат усогласени и поедноставени во најголема можна мерка и да бидат јасно и прецизно формулирани.

Внатрешните оперативни инструкции и системи на Царинската управа треба да се изработуваат и подготвуваат на начин кој ќе го намали ризикот од нивно неправилно применување, а истовремено ќе предвидуваат/обезбедуваат и соодветни контролни механизми.

Царинската управа постојано ќе ја преиспитува царинската регулатива, административните упатства и внатрешните оперативни инструкции со цел да обезбеди намалување на ризикот од повреда на владеењето на правото и ќе се стреми кон постојани реформи и осовременување на своите системи и постапки.

II. 2 ЈАВНОСТ ВО РАБОТЕЊЕТО

9. Учесниците во царинските постапки очекуваат високо ниво на сигурност и поддршка во контактите со Царинската управа. Нужно е да се работи транспарентно, отчетно и одговорно и со целосна афирмација на принципите на стручност, компетентност и професионалност во извршувањето на работите и задачите.
10. Отчетноста вклучува транспарентност во работата и систем на внатрешна и надворешна проверка.
Тоа значи дека Царинската управа прифаќа да даде одговор на прашањата за нејзините одлуки и дејствувања и спремна да ги прифати последиците од евентуалните злоупотреби на овластувањата.
11. Царинската управа и натаму интензивно ќе работи на зголемување на свеста на вработените за значењето на транспарентноста од аспект на запознавање на јавноста со нејзината улога, плановите за работењето и осознавање на проблемите на клиентите, а преку воведување на системи и процедури за зголемување на квалитетот и обемот на комуникација со јавноста.
12. Царинскиот закон, Законот за Царинската управа и другите закони кои ја регулираат царинската материја, подзаконските акти, административните упатства и процедури треба да се јавни, лесно достапни до јавноста, со еднообразна и доследна примена.
13. Со цел да се подготви што е можно појасна и попрецизна царинска регулатива, Царинската управа редовно ќе формира тела и групи за контакти со бизнис - заедницата со цел заедничко разгледување на актуелни прашања поврзани со новата или изменетата царинска легислатива, како и заедничка подготовка на нова подзаконска регулатива.
14. Јавноста (транспарентноста) се обезбедува со воспоставување на брза и ефикасна контрола и жалбена постапка која на странките ќе им овозможи да ги бараат своите права во однос на потенцијалните погрешни или несоодветни царински одлуки.

Царинската управа ќе развива и имплементира жалбени и контролни постапки кои ќе обезбедат соодветен баланс помеѓу потребите процесот да не биде оптоварен со трошоци, но исто така да биде навремен и пристапен за сите учесници во царинската постапка.

II. 3 АВТОМАТИЗАЦИЈА НА РАБОТНИТЕ ПРОЦЕСИ

15. Автоматизацијата на работните процеси ја зголемува ефикасноста и ефективноста во работењето, го намалува (минимизира) личниот контакт (лице в лице) помеѓу царинските службеници и учесниците во царинската постапка и го дефинира нивото на дискрециони права на царинските службеници, со што придонесува за отстранување на многу можности за појава на корупција. Автоматизацијата може да доведе до засилена одговорност и да обезбеди можност за подоцнежна контрола во употребата на дискреционите овластувања како и до нивно намалување.
16. Царинската управа постојано ќе работи на заменување на мануелниот систем на работа кој може да генерира коруптивна активност со компјутерски апликации.
17. Царинската управа ќе се стреми кон највисок степен на автоматизација на работата и постојано ревидирање на компјутерските апликации во функција. Посебно внимание ќе му биде посветено на безбедносниот аспект на компјутерскиот систем, кој може да биде подложен на упади од луѓе со професионални вештини одвнатре во Царинската управа или надвор од неа.

II. 4 ЕТИЧКО ОДНЕСУВАЊЕ НА ВРАБОТЕНИТЕ

18. Етичкото однесување на царинските службеници е една од основите на Стратегијата. Кодексот на однесување на царинските службеници праќа моќен сигнал на вработените во Царинската управа, нагласувајќи ги принципите на однесување кои се очекуваат од сите вработени.
19. Кодексот на однесување на царинските службеници, усогласен со Аруша декларацијата, кој на практичен и недвосмислен начин го утврдува очекуваното етичко однесување на царинските службеници, е достапен до сите вработени во Царинската управа.

Раководителите на сите нивоа задолжително ќе вршат надзор на почитувањето на стандардите на однесувањето од страна на вработените во Царинската управа. За да се развиваат позитивните примери во Царинската управа потребно е позитивно влијание на сите нивоа.

Во врска со исполнувањето и примената на Кодексот на однесување од секој царински службеник се очекува висок степен на свест за сопствената одговорност и морална цврстина.

20. Целосната имплементација на Кодексот на однесување ја наметнува потребата од јасна и транспарентна стратегија за етичка обука, а Кодексот да биде широко прифатен од вработените во Царинската управа.
21. Системот на утврдување на одговорност и понатаму ќе се зајакнува со цел да овозможи вистински дестимуланс за коруптивното однесување и обезбедување на висок степен на дисциплинираност на вработените во секојдневното извршување на работните задолженија.

II. 5 ЈАКНЕЊЕ НА ИНТЕГРИТЕТОТ НА ВРАБОТЕНИТЕ

22. Царинската управа континуирано ќе работи на развојот на политики и системи со цел зајакнување на интегритетот на лично и институционално ниво, со цел одржување и развивање на довербата на јавноста.
23. Вработените во Царинската управа се должни да ги почитуваат и спроведуваат законските прописи и подзаконските акти совесно, одговорно, стручно и непристрасно. За да ги почитуваат тие норми и самите да се стекнат со почит, вработените мораат постојано да се однесуваат етички, без оглед дали се на должност или не. Само со професионално, законско и етичко постапување ќе се зајакне интегритетот на вработените, а со тоа и ќе се придонесе за отстранување на можноста за појава на корупција.
24. Царинската управа ќе се стреми кон обезбедување на поддршка на нејзините вработени во извршување на професионалните задачи преку нејзиното раководство кое активно ќе го промовира јакнењето на интегритетот.

II. 6 ЗАЈАКНУВАЊЕ НА ЕФИКАСНОСТА И ЕФЕКТИВНОСТА ВО РАБОТАТА НА ОРГАНИЗАЦИОНИТЕ ЕДИНИЦИ ВО ЦАРИНСКАТА УПРАВА

25. Зајакнувањето на ефикасноста и ефективноста во работата на организационите единици во Царинската управа, а со тоа и на Царинската управа како целина е можна само со доследно почитување на пропишани норми и стандарди.

26. Ефикасноста и ефективноста на Царинската управа се огледа во обемот на наплатени увозни и извозни давачки, данок на додадена вредност, акциза и други јавни давачки кои се предвиден со закон, а чија наплата е во надлежност на Царинската управа, откривање на царински кривични дела и царински прекршоци, откривање и заплена на стоки што се предмет на забрани и ограничувања, санкционирање на царинските службеници во случај на недоследности и коруптивни постапки, неселективност при утврдување на одговорност, јавност на постапките итн.

Сето тоа е возможно со меѓусебна соработка на организационите единици во Царинска управа, со развивање на систем за редовно информирање за утврдените пропусти и грешки.

27. За да може да се подобри ефикасноста и ефективноста на Царинската управа, а со тоа просторот за коруптивно однесување на царинските службеници да биде уште повеќе ограничен, неопходно е да се подобри статусот на вработените во Царинската управа и јасно и прецизно да се дефинираат надлежностите и задачите на вработените.

II. 7 ОБУКИ И ПРОФЕСИОНАЛЕН РАЗВОЈ

28. Континуираната обука на царинските службеници преку различни степени на едукација, со јасно прецизирани цели ќе обезбеди висок степен оспособеност на царинските службеници во извршувањето на работите и задачите, висок степен на иницијативност, професионалност, етика и стручност во работата.

29. Неопходно е да се организираат и спроведуваат обуки за царинските службеници, со цел запознавање со царинските прописи, постапки и другите акти на Царинската управа. Еден од примарните чекори за влијание врз свеста на царинските службеници и отпочнувањето на процесот на промени и постигнување на одредени цели е преку едукацијата да се промовира професионалното и законско постапување на царинските службеници.

30. Обуките имаат голема улога во борбата против корупцијата на два начина:

- обезбедуваат структуриран професионален развој на вработените, при што се подобруваат нивните работни способности и можности и
- овозможуваат Царинската управа да стане поефикасна во борбата против корупцијата.

31. Царинската управа и натаму ќе се стреми кон професионален развој на вработените како и кон развој на културата на континуирано учење преку организирање и спроведување на обуки. Во насока на превенција на корупцијата, ќе се организираат обуки кои ќе бидат фокусирани на стандардите на однесување кои се очекуваат од сите вработени како и специјализирани обуки за раководниот кадар и царинските службеници кои учествуваат во борбата против корупцијата.

II. 8 ВРАБОТУВАЊЕ, СЕЛЕКЦИЈА И УНАПРЕДУВАЊЕ

32. Процесот на вработување, селекција и унапредување на царинските службеници мора да биде транспарентен, објективен и ослободен од притисоци или влијанија. Во овој процес покрај користењето на алатки за идентификување на кандидатите кои поседуваат академско и професионално знаење, способности и соодветни компетенции треба да вклучува и алатки за препознавање на високо ниво на чесност.

Вработувањето, селекцијата и унапредувањето во Царинската управа ќе се врши врз основа на работните способности, посебните знаења на кандидатите, при што посебно ќе се води сметка и за еднакво важните карактеристики како што се чесноста и личното однесување на вработениот.

33. За да се обезбеди постапката да биде објективна и имуна на притисоци и да се минимизираат можностите за непотизам и корупција, Царинската управа ќе ги спроведува постапките за унапредување преку комисии кои ќе бидат составени од членови од различни организациони единици во Царинската управа.

II. 9 КРЕИРАЊЕ НА ПРАВИЧЕН СИСТЕМ НА ПЛАТИ И НАГРАДУВАЊЕ НА ВРАБОТЕНИТЕ ВО ЦАРИНСКАТА УПРАВА

34. Платата и наградите за вложениот труд, нивната сигурност и редовност се во функција на заштита од корупција и коруптивното однесување воопшто. Влијанието на висината на платата во поглед на елиминирањето на корупцијата е еден од принципите содржани во Аруша декларацијата и во Лима декларацијата, донесени на меѓународните конференции за антикорупција.

Царинската управа постојано ќе работи на обезбедување на плата на царинските службеници која ќе биде доволна да им овозможи пристојна

егзистенција, заштита од притисоците при спроведувањето на законите, како и цврст став за некорумпирано однесување.

35. Паричните награди, бонуси, хоризонталното и вертикално прераспоредување, можноста за обучување во земјата и странство, службените патувања и признанијата ќе се користат за поттикнување на ефикасна работна изведба и чесно однесување.
36. Санкциите кои се изрекуваат поради непочитување на одредбите од Кодексот на однесување, и другите подзаконски акти, специфичните услови за работа и високото ниво на чесност кое се бара, мора да бидат прифатени од царинските службеници.

II. 10 СТРАТЕШКО ПРЕРАСПОРЕДУВАЊЕ И РОТАЦИЈА НА ВРАБОТЕНИТЕ

37. Царинската управа ќе спроведува стратешко прераспоредување и ротација и поврмени прераспоредувања на царинските службеници. Посебно внимание ќе биде посветено на воведувањето на мерки со кои на вработените ќе им се оневозможи да останат подолго време на работното место кое е чувствително на корупција.
38. Царинската управа ќе ги развива и унапредува воспоставените системи кои имаат за цел елимирање на можностите за договарање помеѓу учесниците во царинската постапка и царинскиот службеник, кој поседува дискрециони права, а заради потенцијалниот ризик истиот да ги злоупотреби за остварување на некаква корист.

II. 11 МОРАЛНА И ОРГАНИЗАЦИСКА КУЛТУРА

39. Непостоењето на морална и организациска култура има директна врска со појавата на корупција во организацијата. Царинските службеници поседуваат личен интегритет при делување со воспоставен повисок морал и совесност, во услови каде раководењето со човечките ресурси нуди реални и еднакви можности за развој на кариера и напредување.
40. Царинската управа ќе се стреми кон креирање на организациона структура која целосно ќе одговара на потребите, целите и вредностите на царинската служба. Притоа во преден план ќе биде обезбедувањето на ефикасност и економичност во вршењето на работите и задачите, насоченост кон учесниците во царинската постапка, независност и одговорност при вршење на

службените задачи, хиерархиска поставеност на организациските единици и нивна меѓусебна соработка.

41. Почитувањето на фундаменталните човекови права, почитувањето на загарантираните со закон права и интереси на учесниците во постапките и бескомпромисното постапување согласно Уставот, законите, ратификуваните меѓународни договори и други прописи донесени врз основа на закон, преку еднаква, непристрасна и објективна примена се основни вредности кон кои се стреми Царинската управа.

II. 12 НАДЛЕЖНОСТ И ОДГОВОРНОСТ НА МЕНАЏМЕНТОТ

42. Од раководните службеници се очекува да покажат јасна и решителна насоченост кон интегритетот, да превземат лидерска улога и да прифатат соодветен степен на обврска и одговорност за одржување на висок степен на морал и совесност во сите делови на царинското работење. Преку претставување на личниот интегритет од раководителите се очекува да дадат сопствен пример на останатите вработени и на јавноста.
43. Со прифаќањето на раководната должност, за нив се зголемуваат одговорностите и очекувањата од нивното однесувањето во службата и во приватниот живот. Раководните службеници ќе ги идентификуваат слабостите во методите на работа и интегритетот на вработените во организационите единици со кои раководат, ќе преземаат мерки за отстранување на пројавените неправилности и за истите постојано ќе информираат.
44. Сите раководни службеници ќе сносат соодветно ниво на одговорност и надлежност заради превенција и откривање на корупцијата. Тие ќе прават периодични проценки на административните системи и работни процеси за да ја идентификуваат нивната ранливост од корупција.

Ако однесувањето на раководните службеници не е доследно (во согласност) со прописите и Кодексот на однесување, со сигурност може да се претпостави дека антикорупциската стратегија ќе биде неуспешна. Затоа, раководните службеници со својот лични пример ќе поттикнуваат доследност во почитувањето на прописите и Кодексот на однесување.

45. Одржувањето на високо ниво на интегритет претпоставува долгорочна посветеност на раководниот тим на Царинската управа во борбата против корупцијата.

46. Раководните службеници со своето однесување треба да ја поттикнуваат кај своите вработени лојалноста и гордоста кон службата како и желбата за соработка во намалување на опсегот на нивното изложување на можностите од корупција.
47. Од суштествено значење во координирањето на активностите за борба против корупцијата е постоењето на Секторот за професионална одговорност. Со цел да биде успешно работењето на Секторот за професионална одговорност, раководниот тим - менаџментот ќе обезбеди сите вработени во Царинската управа да ја разберат неговата улога и неговиот начин на работа во борбата против корупцијата.
48. Внатрешните истраги и контроли кои ги спроведуваат организационите единици на Царинската управа ќе имаат за цел откривање на непрофесионално однесување на вработените како и постапување кое не е во согласност со позитивната законска и позаконска регулатива.

II. 13 РАЗВИВАЊЕ НА СИСТЕМИ НА САМО-ПРОЦЕНКА НА ВИСОКО РИЗИЧНИ ПРОЦЕСИ

49. Царинската управа ќе го развива воспоставениот систем на проценка на ризик од појава на корупција во сите сегменти од царинското работење. Изготвувањето на вакви проценки во голема мера ќе го стесни коруптивниот простор и ќе овозможи механизмите на надзор и контрола во работата да бидат поефикасни во превенирањето, но и во откривањето на случаите на корупција.
50. Носители на постапката на управување со ризиците, проценка и идентификација на ризичните места подложни на корупција и натаму ќе бидат Секторот за професионална одговорност и раководителите на организационите единици. Со цел јакнење на индивидуалниот и институционалниот капацитет во постапката на само-проценка на високоризичните процеси ќе се вклучат и сите вработени во Царинската управа.

II. 14 СПРЕЧУВАЊЕ НА СУДИРОТ НА ИНТЕРЕСИ ПРИ ПРЕВЗЕМАЊЕ НА СЛУЖБЕНИ ДЕЈСТВИЈА

51. Судирот на интереси е судир помеѓу службената должност и приватниот интерес на службеното лице, во кој службеното лице има приватен интерес

што влијае или би можел да влијае врз извршувањето на неговите службени должности и овластувања.

52. Царинските службеници дејствуваат со личен интегритет и индивидуална одговорност притоа воздржувајќи се од вршење функција, должност или дејност поврзана со остварување на профит која е во судир со нивната службена должност. Царинските службеници во случај на судир на интереси, имаат лична одговорност за неговото идентификување и разрешување.
53. Царинските службеници можат да вршат други работи и дејности само со претходно одобрение од директорот на Царинската управа. Работите и дејностите кои се во судир со службената должност на царинските службеници ги пропишува директорот на Царинската управа со писмен акт.
54. При извршување на службените должности и одговорности, царинските службеници ги прифаќаат и се придржуваат на следните водечки принципи за спречување на судирот на интереси:
- остварување на јавниот интерес,
 - обезбедување на транспарентност и надзор,
 - индивидуална одговорност и давање личен пример и
 - воспоставување култура на нетолерантност на судирот на интереси.

II. 15 ОДНОСИ СО ДРУГИ УЧЕСНИЦИ ВО ЦАРИНСКАТА ПОСТАПКА

55. Царинската управа и натаму ќе негува отворени и транспарентни односи со другите учесници во царинската постапка. Царинската управа ќе развива политика на отворена, транспарентна средина, која им дава поддршка на сите учесници во царинската постапка.
56. Царинската управа каде што е потребно ќе го продолжи процесот на собирање на информации со давање на гаранција за анонимност. Ова се практикува со воспоставената отворена царинска телефонска линија 197, која е бесплатна и на која граѓаните и правните лица се охрабруваат да ги пријавуваат коруптивните активности во Царинската управа.
57. Царинската управа ќе ги развива воспоставените алатки за прибирање на информации од учесниците во царинската постапка преку кои можат да достават сугестии, поплаки, пофалби и барања за информации и податоци, но и ќе воведува нови, со што ќе ја зголеми и зајакне соработката во сите сегменти на царинското работење.

58. Царинската управа интензивно работи на зголемување на свеста на вработените за значењето на транспарентноста од аспект на запознавање на јавноста со улогата на Царинската управа, плановите за нејзиното работење и осознавањето на проблемите на клиентите.

Постојано се работи на подигнување на свеста на вработените за значењето на јавното мислење за работата на Царинската управа и се воведуваат системи и процедури за зголемување на квалитетот и обемот на комуникација со јавност.

59. Царинската управа и натаму ќе спроведува сопствени истражувања за задоволство на бизнис заедницата од застапниците, така и за испитување на мислењето и ставовите на бизнис - заедницата и граѓаните за нивото на изложеност и присутност на корупцијата во нашата институција.

Анализите на податоците добиени со истражувањата ќе служат за детектирање на можните насоки преку кои ќе се постигне подобрување при спроведувањето на сите царински постапки. Истовремено тие ќе бидат основа за креирање на политиката на спречување на корупцијата и судир на интереси, односно ќе придонесат за правилно одредување на идните конкретни активности во областа на борбата против корупцијата, градењето и унапредување на интегритетот во Царинската управа.

II. 16 УНАПРЕДУВАЊЕ НА РАБОТНАТА СРЕДИНА

60. Свесна дека условите за работа на вработените влијаат на нивната мотивираност и ефикасност при извршување на нивните работни задолженија, Царинската управа континуирано ќе се залага кон натамошно унапредување на условите за работа, преку обезбедување на здрава и безбедна работна средина.

61. Покрај обезбедување на соодветни просторни услови за работа, основна канцелариска и информатичка опрема, ќе се обезбедува и специјална опрема неопходна за извршување на специфичните надлежности на Царинската управа.

62. Со целосното обезбедување на правата од работен однос, протежирањето на еднакви можности, елиминирањето на дискриминација и малтретирање од било каков вид на вработените, ќе се влијае на намалување на коруптивните активности.

II. 17 ЗАЈАКНУВАЊЕ НА МЕЃУИНСТИТУЦИОНАЛНАТА СОРАБОТКА ВО БОРБАТА ПРОТИВ КОРУПЦИЈАТА И КРИМИНАЛОТ

63. Воспоставената меѓуинституционална соработка и унапредувањето на истата, претставува рамка низ која се изразува согласноста на органите на државната управа во спречување и откривање на појавните форми на корупцијата. Можноста за коруптивно однесување ќе се намалат со унапредување на соработката на Царинската управа и другите органи на државната управа во борбата против корупцијата и криминалот воопшто.
64. Од исклучително значење е целосна имплементација на склучениот Протокол за соработка за превенција и репресија на корупцијата и судирот на интереси и натамошно зајакнување на соработката помеѓу Царинската управа преку Секторот за професионална одговорност со Одделението за гонење на сторителите на кривични дела од областа на организираниот криминал и корупција при Јавното обвинителство на Република Македонија, Министерството за внатрешни работи, Управата за финансиска полиција, Управата за јавни приходи, Управата за финансиско разузнавање, Државната комисија за спречување на корупцијата и други институции.
65. Царинската управа ќе остварува непосредна соработка со Јавното обвинителство и надлежната организациона единица во Министерството за внатрешни работи, особено во случаите кога основано се сомнева дека кривичните дела против службената должност се извршени од страна на вработени лица во Царинската управа. Притоа ќе се залага за примена на посебни истражни мерки, а заради обезбедување на податоци и докази неопходни за успешно водење на кривичната постапка, кои на друг начин не можат да се соберат.

II. 18 ЦЕЛОСНА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ДРЖАВНИТЕ ПРОГРАМИ ЗА ПРЕВЕНЦИЈА И РЕПРЕСИЈА НА КОРУПЦИЈАТА И НА ПОЈАВАТА НА СУДИРОТ НА ИНТЕРЕСИ

66. Царинската управа и натаму ќе биде активен субјект во реализација на државните програми за превенција и репресија на корупцијата и ќе се залага за успешно и ефикасно остварување на утврдените активности. За таа цел Царинската управа ќе носи План за спроведување на активностите од државните програм за превенција и репресија на корупцијата и на појавата на судирот на интереси и ќе се залага за негова целосна реализација.

67. Покрај тоа Царинската управа активно ќе партиципира во креирањето на антикорупциските активности и ќе ја продлабочува соработката со Државната комисија за спречување на корупцијата, која врз основа на своите законски надлежности утврдени со Законот за спречување на корупцијата и Законот за спречување на судирот на интереси, ги носи државните програми, кои се одраз на националната политика за спречување на коруптивното однесување.

III. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

68. Свесни за тоа дека корупцијата ги напаѓа највиталните вредности, предизвикувајќи штетни последици како за поединецот така и за заедницата во целина, преку оваа Стратегија се изразува волјата за бескомпромисна борба против корупцијата, за градење и унапредување на интегритетот на царинскиот службеник и на Царинската управа како целина.

69. Царинската управа постојано ќе презема мерки и активности за намалување на корупцијата во Царинската управа, бидејќи таа сеуште постои и се изразува преку поединечните појавни облици.

Корупцијата ја дискредитира Царинската управа и деструктивно делува на нејзиното севкупно работење, што пак од своја страна негативно влијае на одржувањето на високо ниво на авторитет и доведува до намалување на довербата од јавноста.

70. Вработените во Царинската управа мора да биде свесни за своите работни задачи, обврски, и за очекуваните норми на однесување, како и за постапките за утврдување на одговорност кои ќе бидат превземени доколку тие не се почитуваат.

71. Зголемувањето на контролите, создавањето услови за реализација на Стратегијата, како и реализација на стратешките активности ќе обезбеди намалена појава и влијание на корупцијата во Царинската управа.

72. За спроведување на оваа Стратегија надлежни се сите организациони единици во Царинската управа.

73. Секторот за професионална одговорност ќе обезбеди објавување на оваа Стратегија на интранет страната на Царинската управа.

Стратегија за интегритет и борба против корупцијата во Царинската управа на
Република Македонија 2015-2018

01.10.00.СТ.021.01

74. Непосредните раководители се должни со оваа Стратегија да ги запознаат
вработените во организационата единица со која раководат.

Број 01-023201/15-0001
Скопје, 30. 03. 2015 година

